

Elämänlaatulautakunnan talousarvio 2022 ja taloussuunnitelma 2023-2024**Elämänlaatulautakunta 29.09.2021 § 38**

Valmistelijat: Sivistysjohtaja Markku Viitasaari ja musiikkiopiston rehtori, elämänlaatu- palvelualueen esimies Päivi Paavola

Kauhavan kaupunginhallitus on kokouksessaan 16.8.2021 (§ 170) hyväksynyt vuoden 2022 talousarvion ja vuosien 2023-2024 taloussuunnitelman laadintaohjeet.

Tavoitteet

Talousarvioon otetaan lokakuussa 2017 hyväksytyyn Kauhavan kaupunkistrategiaan perustuvat konserni- ja toimielintasoiset, valtuustoon nähden sitovat strategiset tavoitteet ja niiden toteutumista kuvaavat mittarit. Lautakuntien on laadittava talousarviovalmistelun yhteydessä uudet strategiset tavoitteet sekä niille mittarit ja tavoitetasot. Valtuustoon nähden sitovia tavoitteita asetetaan 4 – 5 / lautakunta.

Elämänlaatulautakunnan strategiset tavoitteet vuodelle 2022 on johdettu kaupunkistrategiasta ja tavoitteet ovat esityslistan oheismateriaalina.

Käyttötalous

Talousarvioehdotukset tulee tehdä todellista tarvetta vastaaviksi tarkkaa taloutta noudattaen. Informatiivisissa tiedoissa annetaan selvitys hallintokunnan talousarviovuoden toiminnasta. Talousarvioon ehdotettavat, nykytasosta toimintaa laajentavat uudet määrärahat tulee perustella tarkasti.

Muut käyttötalousmenot kuin henkilöstökulut budjetoidaan enintään vuoden 2021 tasoon. Henkilöstökulut budjetoidaan kaupungille hyväksytyn, voimassaolevan vakanssira-kenteen mukaisena. Palkat budjetoidaan palkkasihteereiltä saatavien ns. palkkaliitteiden mukaisina. Valtuuston sitovuustason lisäksi talousarvio on toimielimeen nähden sitova tehtävä- tai osatehtävätasolla.

Elämänlaatu- palveluiden käyttötalousluvut lisätään oheismateriaaliksi kokouspäivään mennessä.

Budjettiesityksessä käyttötalouden osalta on todettava, että henkilöstökuluissa on nousua esitettujen uusien toimien osalta sekä harrastamisen Suomen mallin hankkeen osalta, jossa kustannukset painottuvat henkilöstökustannuksiin.

Muiden kustannusten osalta on lähtökohtaisesti pyritty vuoden 2021 tasoon.

Elämänlaatu- palveluiden vuoden 2022 talousarvioesityksessä toimintatuotoiksi on arvioitu 319.415 €. Toimintakulujen osalta esityksen loppusumma on 2.943.500 €, jolloin toimintakatteeksi muodostuu 2.624.085 €. Toimintakuluissa on nousua kokonaisuudessaan 5,57 %, jolloin toimintakatteen nousuksi muodostuu 6,95 %. Toimintatuottojen arvioidaan laskevan 5.45 %. Elämänlaatu- palveluiden henkilöstömenot ovat esityksessä 1.791.470 euroa, mikä on 10,23 % enemmän kuin vuonna 2021 johtuen edellä mainituista esityksistä henkilöstösuunnitelmaan.

Henkilöstösuunnitelma

Vuosiloman-, sairausloma- ym. sijaisuudet hoidetaan pääsääntöisesti ao. toiminnon vakansseihin nimetyllä henkilöstöllä. Tavoitteena on optimiin mitoitettun organisaation saavuttaminen kaikilla toimialoilla, joten luonnollinen poistuma on hyödynnettävä täysimääräisesti. Muutokset henkilöstösuunnitelmaan merkitään vuodelle 2022 sekä suunnitelmavuosille noudattaen ennakoivan henkilöstösuunnittelun periaatteita siten, että mm. eläköitymisten ja suunniteltujen organisaatorakennemuutosten yms. vaikutukset huomioidaan mahdollisimman kattavasti.

Elämänlaatulautakunnan **henkilöstösuunnitelmassa** on seuraavia esityksiä:

Uudet vakinaiset virat ja toimet

Nuorisopalveluihin kolmannen nuoriso-ohjaajan toimi. Nuoriso-kulttuuri-museopalveluihin ohjaajan yhdistelmätoimi.

Perusteluita edellä mainituille kahdelle uudelle toimelle eli kolmannelle nuoriso-ohjaajan toimelle (sisältäen ehkäisevän päihdetyön) sekä yhdistelmätoimelle nuoriso- kulttuuri-museo-ohjaajan toimelle (sisältää työajan jaon nuorisopalveluihin 40 % osuudella ja kulttuuri-museopalveluihin 60 % osuudelle on lukuisia. On selkeästi todettu, että tehtävät, palvelut, tarve ja työssä jaksaminen sekä työturvallisuus edellyttävät sekä nuorisopalveluihin että museo- ja kulttuuripalveluihin lisää henkilöstöä eli työntekijöitä nuorisopalveluihin, kulttuuripalveluihin ja museopalveluihin, jotta lasten ja nuorten lisäksi kaikkien kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen sekä kulttuurinen hyvinvointityö toteutuvat.

Nuorisolain mukaan nuorisotyön tavoitteena on tukea nuorten kasvua ja itsenäistymistä, edistää aktiivista kansalaisuutta ja sosiaalista vahvistumista sekä parantaa nuorten kasvu- ja elinoloja. Kunnan nuorisotyöhön ja – politiikkaan sisältyvät nuorten kasvatuksellinen ohjaus, toimintatilat ja harrastusmahdollisuudet, tieto- ja neuvontapalvelut, nuorisoyhdistyksien ja muiden nuorisoryhmien tuki, liikunnallinen, kulttuurinen, kansainvälinen ja monikulttuurinen nuorisotoiminta, nuorten ympäristökasvatus, muut paikallisiin olosuhteisiin ja tarpeisiin sopivat toimintamuodot sekä nuorten kuuleminen itseään koskevissa asioissa.

Nuorisolain tavoitteiden toteutumiseksi kaikille kunnan alle 29- vuotiaille tulisi olla tarjolla yhteisöllistä nuorisotyötä, yhteiskunnallista nuorisotyötä, osallisuustoimintaa, kulttuurista nuorisotyötä ja kohdennettua nuorisotyötä. Näiden toteuttamisen muotoja ovat mm. nuorisotilat, koulunuorisotyö, järjestöyhteistyö, nuorisoavustustoiminta, harrasteryhmät, pienryhmätoiminta, verkkonuorisotyö / digitaalinen nuorisotyö, jalkautuva nuorisotyö ja walkers- toiminta. On selvää, että em. toteuttamiseen tarvitaan tekijöitä, henkilöstöresursseja.

Huoli lapsista ja nuorista on yhteinen. Kauhavalla on alle 29-vuotiaiden osuus väestöstä noin 30 %. Tästä määrästä 0-6 -vuotiaita on noin 20 %, 7-14 -vuotiaita on noin 35 % 15-19 -vuotiaita on noin 25 % ja yli 20- vuotiaita on noin 20 %. Lisäksi tilastokeskuksen tietojen mukaan yhden vanhemman perheiden osuus on lisääntynyt. Nuorisopalveluihin tarvitaan resursseja hyvinvoinnin, kasvatuksen ja ohjauksen sekä läsnäolon lisäämiseen. Nuorisotyö on investointi tulevaisuuteen. Nuorisotyössä korostuvat

varhainen puuttuminen ja kasvatuksellisuus. Lisäksi lasten ja nuorten kuuleminen sekä nuorisolain mukaiset palvelut tulee turvata ja toteuttaa. Koulupäivän jälkeen, lasten ja nuorten vapaa-ajalle tarvitaan harrastustarjonnan lisäksi myös kasvatuksellista, ohjaavaa läsnäoloa ja rinnalla kulkemista. Nuoren kasvun tukeminen ja auttaminen täysivaltaiseksi yhteiskunnan jäseneksi edellyttää koulun ja kodin välimaastossa olevan kolmannen kasvuympäristön, vapaa-ajan, huomioimisen.

Pidemmällä aikavälillä tarkasteltaessa havaitaan, että nuorisotyö tuo kulujen sijaan säästöjä. Ennaltaehkäisevällä työllä ja siihen resursseja myöntämällä voidaan vaikuttaa tulevaisuuden kustannuksiin. Tästä syystä nuorten elämänhallintaan ja aktiivisuuteen panostamalla voidaan ennaltaehkäistä ja huolehtia nuoren tasapainoisesta kehityksestä ja kasvusta yhteiskunnan täysipainoiseksi jäseneksi ja ennaltaehkäistä huomattavien kustannusten syntymistä myöhemmin.

Kulttuuri- ja museopalveluissa tehtäväkenttä on hyvin laaja. On havaittu, että kulttuurita-
pahtumat ja kulttuurikasvatustyö, kulttuurinen hyvinvointityö, taidegalleriakokonaisuus, kulttuurikaveritoiminta, kotiseututyö, kaupungin museokohteiden kokoelma-, näyttely- ja markkinointityö edellyttävät lisähenkilöstöä. On myös huomioitava työturvallisuuskulmat museo- ja kulttuuripalveluissa työntekijän toimiessa yksin eri kohteissa sekä työhyvinvointi, työssäjaksaminen ja kokonaisvaltainen hyvinvointi työssä. On jo todettu, että tehtävien määrä, vastuut ja veloitteet ovat lisääntyneet huomattavasti.

Härmänmaan musiikkiopiston virkasuhteisen tuntiopettajan (opetusaineina pianonsoitonopetus, yhteismusisoinnin ohjaus ja opetuspisteiden oppilaiden säästys) virka.

Musiikkiopiston opettajien opetustunnit tarkastellaan lukuvuosittain. Tarkasteluun vaikuttavat olemassa olevien oppilaiden opintojen taso ja viikko- opetustuntimäärät, yhteismusisointien ja muiden aineiden osuudet sekä uusien aloittavien oppilaiden soitinvalinnat. Musiikkiopistossa on kolme viranhaltijaa, joiden opetusaineina on pianonsoitonopetus, yhteismusisoinnin ohjaus ja opetuspisteiden säästys. Kaikilla näillä em. kolmella viranhaltijalla on opetustunnit reilusti yli opetusvelvollisuuden eli yli 23 tuntia. Jo näistä ylitunneista muodostuisi tuntiopettajuus, mutta sen lisäksi uuden opetussuunnitelman edellyttämän yhteismusisoinnin toteutumisen sekä pianonsoitonopiskelun jatkuvan suosion ja siitä johtuvan pianoon hakeutuvien uusien oppilaiden määrän kasvun vuoksi on tarpeen esitetty virkasuhteinen tuntiopettajuus. Em. virkasuhteisen tuntiopettajan opetustunnit muodostuvat siten, että nämä opetustunnit vastaavasti vähenevät muilta musiikkiopiston opettajilta, joten myönnettyt valtionosuustunnit toteutuvat, mutta eivät kasva, koska tunnit jakaantuvat eri henkilöille. Tästä syystä taloudellisia vaikutuksia ei juurikaan muodostu.

Henkilöstösuunnitelma on esityslistan oheismateriaalina.

Investoinnit

Investointeihin otettavan hankkeen / hankinnan kustannusten on oltava vähintään 10.000 euroa. Investointiesityksestä on käytävä ilmi hankkeen nimi ja toteutusajankohta, kokonaiskustannukset, vuosittaiset kustannukset ja mahdolliset valtionosuudet sekä vaikutus käyttötalouteen.

Investoinneissa liikuntatilojen ja -alueiden parantamiseen on esitetty yhteensä 758.000

€. Investointiesityksinä ovat seuraavat:

- tenniskentät urheilupuistoon
- Alahärmän urheilukentän korkeus- ja seiväshyppypaikan kunnostus, juoksuradan alumiinilistat ja maalaukset sekä nykyisen katsomon kunnostus
- Skeittiparkki ja pump track- rata
- Ylihärmän nurmipelikentän rakentaminen
- Harjoitusheittopaikka Kauhavan urheilupuistoon

Investointilistalla on pisimpään, noin 10 vuoden ajan olleet kaksi kohdetta: Korttesjärven nurmipelikentän saneeraus ja kastelujärjestelmän rakentaminen sekä tenniskentät Kauhavan urheilupuistoon. Näistä kahdesta Korttesjärvi valmistuu vuonna 2021.

Elämänlaatupalvelualueen esimies, kehitysjohtaja ja tekninen johtaja ovat kokoustaneet yleishyödyllisistä hankkeista. Kaupungin johtoryhmässä kohteiksi oli linjattu kuusi eri kohdetta, joista suunnitelma-asteelle tässä vaiheessa valmistui kaksi kohdetta, jotka kehitysjohtaja on vienyt kaupunginhallituksen päätettäväksi ja jotka eivät siitä syystä ole elämänlaatulautakunnan investointiesityksissä. Nämä kaksi kohdetta ovat Tynin montun kunnostus ja Alahärmän tekonurmi.

Uusia investointitarpeita tulee vuosittain eri syistä. Investointimäärärahat puolestaan eivät lisääny, joten investointiesityksiin tulee jatkossa laatia pisteytysperusteet. Tällä pisteytyksellä huomioidaan eri näkökulmat kuten esimerkiksi käyttöaste, arvioidut käyttäjämäärät ikäryhmittäin, lyhyen ja pitkän aikavälin vaikutukset talouteen, huoltoon- ja kunnossapitoon, muihin resursseihin, kuntalaisille tuotettuihin palveluihin sekä hyvinvointiin ja terveyteen.

Esityslistan oheismateriaalina ovat talousarvion laadintaohje, elämänlaatulautakunnan strategiset tavoitteet, käyttötalusesitys, investointiesitys ja henkilöstösuunnitelma.

Sivistysjohtajan esitys:

Elämänlaatulautakunta hyväksyy elämänlaatupalveluiden

1. strategiset tavoitteet mittareineen ja tavoitetasoineen vuodelle 2022
2. talousarvion vuodelle 2022 ja taloussuunnitelman vuosille 2023-2024
3. henkilöstösuunnitelman
4. investointiesityksen

ja esittää niiden hyväksymistä kaupunginhallitukselle ja -valtuustolle.

Sivistysjohtajan muutettu esitys:

Elämänlaatulautakunta hyväksyy elämänlaatupalveluiden

1. strategiset tavoitteet mittareineen ja tavoitetasoineen vuodelle 2022
2. talousarvion vuodelle 2022 ja taloussuunnitelman vuosille 2023-2024
3. henkilöstösuunnitelman
4. investointiesityksen

ja esittää niiden hyväksymistä kaupunginhallitukselle ja -valtuustolle.

Investoinnit- väliotsikon alla olevasta esittelytekstistä poistetaan lause "On siis perusteltua, että pisimpään investointilistalla ollut tenniskentät Kauhavan urheilupuistoon, on tulevan vuoden ykköskohde."

Päätös:

Elämänlaatulautakunta hyväksyi yksimielisesti sivistysjohtajan muutetun esityksen.

Lisätietoja: Sivistysjohtaja Markku Viitasaari puh. 044-4834805.

etunimi.sukunimi@kauhava.fi
